

50151324 : สาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์

คำสำคัญ : บริบท/ปกอัลบั้มเพลง

อาเนช มานะกุล : การวิเคราะห์บริบทการออกแบบปกอัลบั้มเพลงไทยสากล
ระหว่างปี พ.ศ. 2510 - 2550. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รศ.ชยันน์ ทัศนีวงศ์ และ
ผศ.ดร.รัฐไท พรเจริญ. 192 หน้า.

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาบริบทการออกแบบปกอัลบั้มเพลงไทยสากลระหว่าง
ปี พ.ศ. 2510 – 2550 โดยวิเคราะห์จากปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การเลือกแบบตัวอักษร การ
เลือกใช้โทนสี การเลือกใช้ภาพประกอบบนปกอัลบั้ม และการจัดวางองค์ประกอบศิลป์ ควบคู่
ไปกับปัจจัยด้านสถานะสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองในแต่ละยุคสมัย ซึ่งส่งผลและแสดงให้เห็น
ถึงการเชื่อมโยงปัจจัยดังกล่าวกับวิวัฒนาการการออกแบบปกอัลบั้มในแต่ละยุคสมัย

ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาบริบทการออกแบบปกอัลบั้มเพลงไทยสากลระหว่างปี
พ.ศ. 2510 – 2550 สามารถแบ่งออกได้เป็น 7 ยุคสมัย ได้แก่ ยุคเพลงไทยเดิมสากล (พ.ศ. 2470-
2482) ยุคสุนทราภรณ์ (พ.ศ. 2482-2507) ยุคเพลงไทยลูกทุ่ง-ลูกกรุง (พ.ศ. 2507-2516) ยุคเพลง
สตริงคอมโบ (พ.ศ. 2503-2515) ยุคเพลงเพื่อชีวิต (พ.ศ. 2516-2525) ยุคอุตสาหกรรมดนตรีไทย
สากล (พ.ศ. 2526-ปัจจุบัน) และยุคสังกัดอิสระ (พ.ศ. 2535-ปัจจุบัน) โดยในแต่ละยุคสมัยมีปัจจัย
ในการแบ่งช่วงเวลา ได้แก่ เหตุการณ์บ้านเมือง การรับอิทธิพลและกระแสนิยมจากชาวตะวันตก
รวมถึงความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการพิมพ์และการออกแบบ ส่งผลให้ผู้ออกแบบปกอัลบั้ม
ในแต่ละยุคสมัยมีแนวทางการ สร้างสรรค์ผลงานและเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่แตกต่างกัน

ภาควิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2554

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. 2.

50151324 : MAJOR : VISUAL COMMUNICATION DESIGN

KEY WORD : CONTEXT/RECORD ALBUM COVER

ANECH MANAKUL : CONTEXT ANALYSIS OF THAI COVER ALBUM DESIGN FROM 1967 – 2007. THESIS ADVISORS : ASSOC. PROF. CHAINUN CHA-UMNGAM, AND ASST.PROF. RATTHAI PORNJARERN, Ph.D.192 pp.

The purpose of this research was to study the context analysis of thai cover album design from c.1967 – c.2007. To analysis the data and information for all periods, there are relevant issues were considered, including type of fonts, illustrations, colors and art composition with the relationship of history of Thai and Western arts, and the social economic and political perspectives

The finding of this research are summarized that the context analysis of Thai cover album design can be divided into seven periods : The beginning of modern Thai song period (c.1927-c.1939), The suntaraporn period (c.1939-c.1964), The Thai look toong & Thai Look krung song period (c.1964-c.1973), The String Combos song period (c.1960-c.1972), The phleng pheua chivit song period (c.1973-1982), The modern Thai song industry period (since 1982) and The Thai independent song period (since 1992). Key issue leading of Thai cover was the economic, political, music & fashion from the western and advanced technology of design. Art directions in each periods were verity and uniqueness based on creation of context from each periods.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

Department of Visual Communication Design Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2011

Student's signature

Thesis Advisors' signature1. 2.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สำเร็จลุล่วงไปได้หากขาดความช่วยเหลือ และความอนุเคราะห์อันดีจาก รองศาสตราจารย์ชัยนันท ชะอุ่มงาม ที่ทุกคำปรึกษาและข้อเสนอแนะของท่านสามารถเปิดมุมมองความคิดด้านการออกแบบและเรื่องประวัติศาสตร์ศิลปะและดนตรีได้อย่างดีเยี่ยม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐไท พรเจริญ ที่ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงานวิจัยให้มีความสมบูรณ์ตามรูปแบบที่ถูกต้อง

ขอขอบคุณ อาจารย์ธนาทร เจียรกุล และเหล่าคณาจารย์ภาควิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ ที่คอยช่วยเหลือให้ความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ช่วยเปิดมุมมองด้านสุนทรียศาสตร์ให้เปิดกว้างยิ่งขึ้นไป

ขอขอบคุณ นางสาวประภาวี ศิวเวทกุล วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สามารถเป็นรูปเป็นร่างได้หากขาดการกระตุ้นและการช่วยเหลือลงมืออย่างเร่งด่วนในงานวิจัยชิ้นนี้ผ่านพ้นไปได้ด้วยระยะเวลาและกำลังใจอันจำกัด

ขอขอบคุณ นางสาวรัชฎากร ชัยเรืองรัชต์ ที่คอยประคับประคองให้วิทยานิพนธ์ของเราทั้งคู่สามารถสำเร็จไปได้โดยไม่มีใครถอดใจไปเสียก่อน

ขอขอบคุณ ครอบครัว ญาติสนิทและเพื่อนร่วมงานที่คอยสนับสนุนต่างๆ รวมไปถึงความเข้าใจอันดีต่อการศึกษาระดับมหาบัณฑิต ที่จำเป็นต้องปลีกเวลาบางส่วนเพื่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณพิเศษต่อคุณพ่อและคุณแม่ที่เป็นนักสะสมอัลบั้มเพลงตั้งแต่ยังเด็ก

ขอขอบคุณพิเศษต่อร้านทาวเวอร์ เรคคอร์ด, ร้านโคเรมีสยาม ที่เป็นห้องสมุดดนตรีที่ดีเยี่ยม และจุดประกายความเป็นนักสะสมอัลบั้มเพลงจนถึงทุกวันนี้